

УДК 342.9

Денис Вікторович БЛЄДНИХ,

слухач 1 курсу магістратури факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Сергій Олександрович ШАТРАВА,

професор кафедри адміністративної діяльності поліції

Харківського національного університету внутрішніх справ,

доктор юридичних наук, професор

ХАРАКТЕРНІ РИСИ СКЛАДІВ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З КОРУПЦІЄЮ

Аналізуючи чинне законодавство, можна визначити, що буває два види адміністративних правопорушень пов'язаних з корупцією, а саме: корупційне правопорушення та правопорушення пов'язане з корупцією. Так, відповідно до ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції» «корупційне правопорушення – діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність» [1].

Виходячи з цього можливо визначити що суб'єктами, які можуть вчинити, а відповідно, бути притягнутими до відповідальності за корупційне правопорушення відповідно до ст. 3 ЗУ «Про запобігання корупції» можуть бути наступні категорії осіб: посадові особи органів державної влади, особи яким делеговані повноваження органів державної влади або надають послуги що оплачуються за рахунок державних коштів, а також особи фізичні особи, які що здійснюють діяльність, пов'язану із запобіганням, протидією корупції. Деяко інакше законодавство розкриває поняття правопорушення пов'язане з корупцією, так відповідно до ст. 14 КУпАП посадові особи підлягають адміністративній відповідальності за адміністративні правопорушення, зв'язані з недодержанням установлених правил у сфері охорони порядку управління, державного і громадського порядку, природи, здоров'я населення та інших правил, забезпечення виконання яких входить до їх службових обов'язків. Отже виходячи з цього можна сказати, що це вчинене

особою протиправне діяння хоч і не належить до корупційних правопорушень, але вчиняється з використанням службового становища, чи у зв'язку зі службою.

Згідно чинного КУпАП, а саме глави 13-А «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією» визначають такі види правопорушень як: Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності; Порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків; Порушення вимог фінансового контролю; Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень; Невжиття заходів щодо протидії корупції; Порушення заборони розміщення ставок на спорт, пов'язаних з маніпулюванням офіційним спортивним змаганням; Порушення законодавства у сфері оцінки впливу на довкілля.

Для того щоб вважатися правопорушенням воно повинно мати певний склад, тобто сукупність об'єктивних та суб'єктивних ознак. І тому є доцільним розглянути характерні риси правопорушень пов'язаних корупцією.

Першим доцільно розглянути об'єкт правопорушення, пов'язаний з корупцією. Об'єктом можуть бути лише такі суспільні відносини, які охороняються адміністративною санкцією. Залежно від ступеня узагальнення, рівня абстрагування розрізняють загальний, родовий, видовий та безпосередній. Безпосереднім об'єктом мають на увазі ті конкретні суспільні відносини, поставлені під охорону закону, яким заподіюють шкоду правопорушенням, що підпадає під ознаки конкретного складу правопорушення. Зокрема безпосереднім об'єктом корупційних правопорушень є суспільні відносини в сфері нормального функціонування публічної адміністрації, проходження публічної (державної) служби та пов'язані з ними фінансові, майнові та ін. На сьогоднішній день адміністративне законодавство в ряді випадків визнає безпосереднім об'єктом предмет посягання.

Щодо об'єктивної сторони можна сказати, що адміністративні правопорушення, пов'язані із корупцією характеризуються формальним складом. Тобто вони можуть бути вчинені тільки у вигляді активних дій або бездіяльності. Важливим є те, що настання шкідливих наслідків при цьому не є обов'язковим.

В той же час, суб'єктами, які можуть вчинити, а відповідно, бути притягнутими до відповідальності за корупційне правопорушення відповідно до ст. 3 ЗУ «Про запобігання корупції» можуть бути наступні категорії осіб: посадові особи органів державної влади, особи яким делеговані повноваження органів державної влади або надають послуги, що оплачуються за рахунок державних коштів, а також особи фізичні особи, які що здійснюють діяльність, пов'язану із запобіганням, протидією корупції.

З суб'єктивної сторони вчинення адміністративних правопорушень пов'язаних з корупцією характеризується тим, що вони вчиняються умисно. Це означає що особа усвідомлює протиправний характер свого діяння, передбачає його наслідки, бажає або свідомо допускає настання цих наслідків. Також доцільним слід вказати, що адміністративні правопорушення можуть вчинятися з необережності [2]. Як відомо, чинне законодавство передбачає, що необережність проявляється у вигляді самовпевненості та недбалості. Тобто суб'єкт може вчинити корупційне правопорушення самовпевненістю, тобто особа передбачала можливість настання суспільна небезпечних наслідків свого діяння (дії або бездіяльності), але легковажно розраховувала на їх відвернення, а бо недбалістю, якщо особа не передбачала можливості настання суспільна небезпечних наслідків свого діяння (дії або бездіяльності), хоча повинна була і могла їх передбачити [3].

Список бібліографічних посилань

1. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/1700-18> (дата звернення: 17.11.2018).

2. Бугайчук К. А. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані із корупцією : практ. посіб. / К. А. Бугайчук, О. І. Безпалова, В. О. Іванцов, С. О. Шатрава. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 100 с.

3. Кримінальний кодекс України : закон України від 05.04.2001 № 2341-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 17.11.2018).

Одержано 20.11.2018

